Ministerstvo
školství, mládeže
a tělovýchovy

Sekce vzdělávání a mládeže
Odbor předškolního a základního vzdělávání
Oddělení organizace předškolního, základního a základního uměleckého vzdělávání
čj. MSMT-7350/2026-1

METODICKÝ MATERIÁL KE STANOVENÍ ÚPLATY ZA VZDĚLÁVÁNÍ V MATEŘSKÝCH ŠKOLÁCH, ŠKOLNÍCH DRUŽINÁCH A ŠKOLNÍCH KLUBECH VEŘEJNÝCH ZŘIZOVATELŮ

Praha, aktualizace květen 2026

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Karmelitská 529/5, 118 12 Praha 1
T: +420 234 811 111

Úvod

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy tímto metodickým materiálem reaguje na změny, které souvisejí se stanovením úplaty za vzdělávání v mateřských školách, školních družinách a školních klubech.

S účinností od 1.1.2024 stanovuje výši úplaty zřizovatel školy nebo školského zařízení (dále jen „zřizovatel“) a její výpočet je vázán na výši měsíční minimální mzdy, která je platná v době stanovení měsíční výše úplaty. Při stanovení výše úplaty jsou sjednocena pravidla za předškolní vzdělávání a za zájmové vzdělávání ve školních družinách a školních klubech. Dále došlo k úpravě ustanovení, které se týká způsobu výpočtu snížené úplaty za vzdělávání při přerušení nebo omezení provozu mateřské školy (podrobněji dále).

K další změně došlo v souvislosti s přijetím nového zákona č. 151/2025 Sb., o dávce státní sociální pomoci, který s účinností od 1. října 2025 zavádí jednotnou dávku státní sociální pomoci (tzv. superdávku, dále také „DSSP“). Tato dávka nahrazuje čtyři dosavadní příjmově testované sociální dávky, přičemž došlo k začlenění příslušných sociálních dávek do dávky jednotné. DSSP se skládá ze čtyř složek – složka na živobytí (jež v sobě zahrnuje původně „opakující se dávky pomoci v hmotné nouzi“), bonus na dítě (původně „přídavek na dítě“), složka na bydlení a pracovní bonus.

V návaznosti na tuto změnu byla novelizována vyhláška č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání a vyhlášku č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání (obě byly novelizovány vyhláškou č. 306/2025 Sb.).

S účinností od 1.9.2024 **se rozšířil okruh osob, které je možné osvobodit od úplaty** v mateřských školách, školních družinách a školních klubech, příp. ve školních družinách a školních klubech úplatu snížit, **o osoby pobírající přídavek na dítě.**

V souvislosti se zákonem č. 151/2025 Sb., o dávce státní sociální pomoci, došlo ke změně definice těchto osob. Osvobozen od úplaty v mateřské škole je, resp. ve školní družině nebo školním klubu může být zákonný zástupce dítěte (účastníka), který je **příjemcem (nebo členem domácnosti tohoto příjemce) dávky státní sociální pomoci, jejíž součástí je složka na živobytí**, resp. zákonný zástupce nezaopatřeného dítěte (účastníka), pokud **je příjemcem (nebo členem domácnosti tohoto příjemce) dávky státní sociální pomoci, jejíž součástí je bonus na dítě**. V případě školních družin nebo školních klubů lze ze stejných důvodů úplatu také snížit.

1 Jak stanoví zřizovatel výši úplaty?

Měsíční výše úplaty je stanovena usnesením rady obce/kraje (v obcích, kde není rada zřízena, stanoví výši starosta na základě § 99 odst. 2 zákona o obcích).

U mateřských škol může být měsíční výše úplaty stanovena maximálně ve výši 8 % měsíční minimální mzdy.

U zájmového vzdělávání ve školních družinách a školních klubech může být měsíční výše úplaty stanovena maximálně ve výši 4 % měsíční minimální mzdy.

Maximální měsíční výše úplaty se odvíjí od výše měsíční minimální mzdy, která je platná v době stanovení měsíční výše úplaty. Novelou zákoníku práce účinnou od 1.8.2024 se minimální mzda stanovuje podle valorizačního mechanismu a vyhlašuje ji Ministerstvo práce a sociálních věcí sdělením ve Sbírce zákonů a mezinárodních smluv do 30.9. (viz zákon č. 230/2024 Sb.).

Od 1.1.2025 byla stanovena výše minimální měsíční mzdy na 20 800 Kč a **maximální možná měsíční výše úplaty** pro školní rok **2025/2026** činí:

- **1 664 Kč v mateřských školách,**
- **832 Kč ve školních družinách a školních klubech.**

Od 1.1.2026 je stanovena výše minimální měsíční mzdy na 22 400 Kč a **maximální možná měsíční výše úplaty** pro školní rok **2026/2027** bude činit:

- **1 792 Kč v mateřských školách,**
- **896 Kč ve školních družinách a školních klubech.**

Pro následující školní roky zřizovatel stanoví maximální měsíční výši úplaty obdobně, vždy podle výše minimální měsíční mzdy stanovené na základě valorizačního mechanismu.

Navržené maximum je nastaveno dostatečně vysoko, aby zřizovatel mohl rozhodnout o měsíční výši úplaty v konkrétní škole nebo školském zařízení s ohledem na všechny okolnosti, tzn. zejména provozní náklady konkrétního subjektu, počet osob osvobozených od úplaty, možnosti rozpočtu zřizovatele. Měsíční výše úplaty je kompromisem mezi ekonomickým a sociálním hlediskem.

Měsíční výše úplaty může být v jednotlivých subjektech rozdílná nebo se zřizovatel může rozhodnout, že např. ve všech mateřských školách, které zřizuje, bude měsíční výše úplaty **stejná**. Pro všechny děti v tomtéž druhu provozu mateřské školy je stanovena úplata ve stejné měsíční výši. Pokud jsou mateřské školy v dané obci sloučeny pod jedním ředitelstvím, musí být měsíční výše úplaty na všech pracovištích ve stejné výši.

Pro dítě, které se v souladu s § 34 odst. 10 školského zákona nezapočítává do počtu dětí v mateřské škole pro účely posouzení souladu s nejvyšším povoleným počtem dětí zapsaným v rejstříku škol a školských zařízení činí měsíční výše úplaty 2/3 z měsíční výše úplaty stanovené zřizovatelem v příslušném provozu. Ředitel mateřské školy může tuto úplatu snížit.

Úplata je nadále zasílána na účet školy.

2 Kdy stanovit výši úplaty na nadcházející školní rok?

Zřizovatel stanoví měsíční výši úplaty v předškolním vzdělávání a vzdělávání ve školní družině a školním klubu na další školní rok nejpozději **do 30.6. předcházejícího školního roku. Ředitel školy a školského zařízení** (dále jen „ředitel“) **následně vhodným způsobem informuje zákonné zástupce** (zpravidla se jedná o webové stránky školy, informační panel v budově školy apod.).

Pokud zřizovatel nestanoví v daném termínu měsíční výši úplaty, zůstává její výše na období dalšího školního roku stejná jako v předcházejícím školním roce.

3 Jaká je výše úplaty při přerušení nebo omezení provozu?

MATEŘSKÉ ŠKOLY

Pokud dojde v kalendářním měsíci k omezení nebo přerušení provozu na dobu kratší nebo rovnu 5 vyučovacím dnům, úplata se nesnižuje. Jestliže je však omezení nebo přerušení provozu po dobu delší než 5 vyučovacích dnů, sníží se měsíční výše úplaty poměrně k omezení nebo přerušení provozu mateřské školy.

Úplata se pak vypočte následovně:
(Měsíční výše úplaty / počet pracovních dnů v konkrétním měsíci) x počet dnů provozu v konkrétním měsíci celkem

O snížené měsíční výši úplaty je ředitel mateřské školy povinen vhodným způsobem informovat zákonné zástupce, a to **nejpozději 2 měsíce před přerušením nebo omezením provozu** mateřské školy **nebo neprodleně poté**, **co rozhodne nebo se dozví o délce přerušení nebo omezení provozu** mateřské školy.

O snížené měsíční výši úplaty nerozhoduje zřizovatel, neboť snížení nastane automaticky (podle rozsahu) a ředitel pouze o takto snížené měsíční výši úplaty informuje zákonné zástupce.

ŠKOLNÍ DRUŽINY A ŠKOLNÍ KLUBY

- **u školní družiny** i nadále platí, že se úplata poměrně snižuje, pokud je v kalendářním měsíci omezen nebo přerušen provoz po dobu delší než 5 dnů;
- **u školního klubu** rovněž platí, že se úplata poměrně snižuje k omezení nebo přerušení vzdělávání účastníka, pokud je v kalendářním měsíci omezen nebo přerušen provoz po dobu delší než 5 dnů; úplata se nesnižuje, pokud je umožněno nahradit vzdělávání jiným způsobem nebo v jiném termínu ve stejném školním roce.

Ředitel informuje vždy vhodným způsobem zákonné zástupce o výši snížené úplaty (zpravidla se jedná o webové stránky školy, informační panel v budově školy apod.).

O snížené měsíční výši úplaty nerozhoduje zřizovatel, neboť snížení nastane automaticky (podle rozsahu) a ředitel pouze o takto snížené měsíční výši úplaty informuje zákonné zástupce.

4 Kdy je možno osvobodit od úplaty nebo snížit úplatu?

MATEŘSKÉ ŠKOLY

Okruh osob, které mohou o osvobození od úplaty žádat, konkretizuje ustanovení § 6 vyhlášky č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání (novelizováno vyhláškou č. 306/2025 Sb.).

S účinností zákona č. 151/2025 Sb., o dávce státní sociální pomoci, je od úplaty osvobozen zákonný zástupce dítěte, který je příjemcem (nebo členem domácnosti tohoto příjemce) dávky státní sociální pomoci, jejíž součástí je složka na živobytí, resp. zákonný zástupce nezaopatřeného dítěte, pokud je příjemcem (nebo členem domácnosti tohoto příjemce) dávky státní sociální pomoci, jejíž součástí je bonus na dítě.

Po přechodnou dobu se v souladu se zákonem č. 151/2025 Sb., o dávce státní sociální pomoci, resp. zákona č. 152/2025 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o dávce státní sociální pomoci, poskytuje nejen již nová DSSP, ale také ještě staré dávky (opakující se dávky pomoci v hmotné nouzi a přídavek na dítě). Z tohoto důvodu zakotvuje vyhláška č. 306/2025 Sb. ve svém přechodném ustanovení, že je od úplaty osvobozen také zákonný zástupce, který splňuje podmínky podle § 6 vyhlášky č. 14/2005 Sb. ve znění před novelou účinnou od 1. 10. 2025.

Kdo tedy v souladu s výše uvedenými zákony pobírá ještě opakující se dávky pomoci v hmotné nouzi nebo přídavek na dítě, je stále od úplaty osvobozen. Zároveň však již je od úplaty osvobozen i příjemce nové DSSP s vybranými složkami této dávky.

O osvobození je možné žádat, pokud zákonný zástupce tuto skutečnost prokáže řediteli školy příslušným dokladem.

ŠKOLNÍ DRUŽINY A ŠKOLNÍ KLUBY

Okruh osob, které mohou o osvobození od úplaty žádat, konkretizuje ustanovení § 11 vyhlášky č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání (novelizováno vyhláškou č. 306/2025 Sb.).

S účinností zákona č. 151/2025 Sb., o dávce státní sociální pomoci, může být osvobozen od úplaty (může mu být úplata snížena) zákonný zástupce dítěte (účastníka), který je příjemcem (nebo členem domácnosti tohoto příjemce) dávky státní sociální pomoci, jejíž součástí je složka na živobytí, resp. účastník, pokud je členem domácnosti, které se poskytuje dávka státní sociální pomoci, jejíž součástí je bonus na dítě.

I zde platí obdobně to, co je uvedeno u mateřských škol ve vztahu k přechodnému období a možnosti osvobození/snížení úplaty podle úpravy § 11 vyhlášky č. 74/2005 Sb. ve znění před novelou účinnou od 1. 10. 2025.

O osvobození je možné žádat, pokud zákonný zástupce tuto skutečnost prokáže řediteli školy příslušným dokladem.

Ředitel může účastníkovi družiny nebo klubu snížit výši úplaty nebo ho od úplaty osvobodit (osvobození od úplaty nebo její snížení není nárokové).

5 Dokládání nároku na osvobození od úplaty – bonus na dítě, složka na živobytí (součást DSSP)

Žadatel obdrží oznámení o přiznání dávky a následně pak za každé tři měsíce (další období) dokládá úřadu práce výši příjmů. Pokud příjmy odpovídají nároku na dávku, dávka pokračuje, úřad žádné další potvrzení nevydává. Z tohoto důvodu doporučujeme rozhodnout o osvobození od úplaty na celý školní rok s upozorněním, že zákonný zástupce je povinen škole bezodkladně oznámit, pokud přestane dávku státní sociální pomoci, jejíž součástí je bonus na dítě či složka na živobytí, pobírat. Zároveň doporučujeme do výroku rozhodnutí výslovně uvést, že nárok na osvobození od úplaty trvá po dobu, po kterou DSSP, jejíž součástí je bonus na dítě nebo složka na živobytí, náleží.

Školský zákon ani prováděcí právní předpisy však tuto situaci neřeší. Záleží tak na řediteli, zda se rozhodne úplatu odpustit na celý školní rok nebo jen na tři měsíce a bude následně opakovaně každé tři měsíce řešit, zda nárok na osvobození od úplaty trvá či nikoli.

Zákonný zástupce dítěte/účastníka může podat žádost o osvobození od úplaty v průběhu celého školního roku, poté co mu bude příslušná sociální dávka přiznána.

Pokud zákonný zástupce již předem úplatu uhradil (při sjednání úhrady za období delší než 1 měsíc), bude mu úplata za příslušný měsíc na základě žádosti školou vrácena.